

LIETUVIAI AMERIKOJ

ROCHESTER, N. Y.

VIENO IS EILINIŲ ŽMONIŲ NUOMONE

"Amerikos" laikraščio numerio 19 tame, šių metų gegužės 12-tą dieną, po antgalviu "Stai Kaip", pasimatė pranešimas, kad pradėdant gegužės 15-tą dieną New Yorke pradės veikti Lietuvių Informacijos Centras. Teipgi buvo pranešta, jog tam centrui vadovauti yra kviečiami prof. K. Pakštas, pulk. K. Grinius ir adv. K.R. Jurgėla. Girdi, tai asmenys, kuriais visa Amerikos lietuvių visuomenė gali pasitikėti.

"Amerikos" toksai pareiškimas labai toli nuo tikro visuomenės demokratiškumo. Tuose trijuose asmenyse mes matome pakankamai išsilavinimo Lietuvos politiniuose reikaluose, teipgi kad jų širdys neabejotinai daug gero velina Lietuvos atečiai. Bet kaip gaila, kad iš jų trijų tikėtai už 95 nuosimčių nusistatė už etnografinės Lietuvos rybų atstatymą, butent: viešai per spaudą yra pasireiškę už nustatytas Lietuvos su Rusija 1920 metų, 12 dienos gegužės rybas, su Gardinu, Augustavu, Suvalkais, ir Klaipėda. Trukumas tikėtai, kad nepareikšė noro prijungti visą prūsų Lietuvos dalį, jei bus Vokietija šiam kare nugalėta. Taigi, garbingas pulkininkas visai arti tikslas.

Vienok, Lietuvos kariuomenės kapitonas syki per "Amerika" laikraštį yra pasisakęs, kad būtų geriausia Vilniaus krašte su lenkais plėbiscito būdu išrišti lietuvių — lenkų ginčą. Nejaugi būtų protinga, jei Amerikoje pas žmones gyvendamas įmanis panorėtų turėti lgias teises su namų šeimininku ir kitų šeimynos reikalų tvarkyme, jei tas neatitinka žmoniškam teisėtumui. Kaip Lietuvos veikėjai tarpe gali kilti tokios mintys, kad Lietuvoje sulenkintiems, sugudintiems, bei suvokietėjusiems lietuviams leisti nubalsuoti, kur jie norėtų, prie kurios valstijos priklausyti, jei jie patys nežino kokios kilmės jie yra žmonėmis? Toks Lietuvos valdžios elgesys ar jos atstovaujamo asmenų, būtų daugiau negu neįsimintinas.

Dabar trečio, profesoriaus, nusistatymas, kad girdi, "Jei Stalino valdžia būtų tikrai nuosirdi ir nuosekli, tai ji Curzono liniją taikytų ne vien Lenkijai, bet ir Lietuvai, atstotant abiejų šalių nepriklausomybę. Jei teip būtų, tai lietuviams gal netektų atsisakyti dėti derybų pagrindu Curzono liniją, nes ji neperdaug skiriasi nuo etnografinės lietuvių ribos rytuose." (Iš Draugo, no. 108, gegužės 8-tą dieną.) Ir toks garbingas profesorius sako, kad Lietuvai mažmožis, jei iš 88,000 kv. kilometru, lietuvai dar būtų apie 74,000 kv. km. Lenkija gautų Suvalkų ir Seinų apskrįčius, su 5,350 kv. km., ogi Rusijai apie 9,000 kv. km. Dar privedimas iš p. K. Pakšto padavimo "Studentų žodžio no. 5, birželio 1943 metų: "Tačiau paliekant tarp Liet. ir Lenkijos net tas ribas kurios tarp jų buvo nepaliesios nuo

1569 iki 1795 metų, tai yra, iki abiejų valstybių žuvimo, Lenkijai tektų 274,000 kv. kilometru, o Lietuvai apie 170,000 kv. km. ir apie 7 milijonus gyventojų. Bet Lietuva atgavo tikėtai trečdalį šitų savo teritorijų. Du trečdaliu pasiėmė buvusieji sąjungininkai. Ir blogiausia, kad pasiėmė be derybų ir be kompromisų, visai neatsižvelgdami į savo mažesnio kaimyno teises. O ta teritorija pietuose neišėjo iš Nemuno baseino, vadinasi, nesiekė tikrosios Lenkijos plotų."

Jeigu p. K. Pakštas per "Studentų žodžio" skiltis malonėjo lietuviams parodyti, kad Lietuvai žemių priklausau teisėtai 170,000 kv. km., tai kam dabar jisai sako "Drauge" 108 tame numery, kad Lietuva gali sutikti priimti 74,000 kv. km? Kodėl to pono minkšta širdis, ir kodėl jis toks geras Rusijai, kuri turi neribotus žemės plotus ir kodėl jisai lenkiasi — Lenkijai? Ypatingai Suvalkų ir Seinų apskrįčius nusikraudžia. Kiek man žinoma, Punksko, Smalėnų ir Seinų parapijų lietuvių vieni iš patrijotiniausių Lietuvos lietuvių. Ar tai pritinka mūsų tautos sulams teip menkai susirupinti tokių nuosirdžių lietuvių likimu?

Ar tai pritinka nesiekti visu pirmą etnografinės šalies atstatymo? Mes pasitikim, kad mus garbingieji pulk. K. Grinius, kap. K. Jurgėla, ir prof. K. Pakštas išgirs eilinių žmonių nuomones ir atsižvelgs į visuomenės gerovę.

Antanas Žiemys

BABYLON, N. Y.

IŠ SPAUDOS KLUBO VEIKLOS

Jau kelintas metas eina, kai susikūrė Didžiajam New Yorko Lietuvių Spaudos Klubas. Jame yra susikuopę įvairių pažiūrų spaudos bendradarbiai ir veikėjai. Kiek pamenu, seniau net pats p. Mizara prigulėjo. Šiais metais, Spaudos Klubas pradėjo rodyti daug veiklumo, ir susidomėjimo įvairiais (ypač lietuvių) gyvenimo klausimais.

Šių metų birželio 11 d. po pietų, įvyko Lietuvių Spaudos Klubo susirinkimas, dalyvaujant žymiam skaičiui narių abiejų lyčių. Šis susirinkimas yra įdomesnis tuo, kad buvo toli nuo New Yorko, Babylon miestelyje, Long Island, ponų A. Lapių vieš butyje, kuris šioje apylinkėje puošniausias, su visais patogumais, ir labai paranku iš New Yorko arba Brooklyno atvažiuoti, visomis susisiekimo priemonėmis. Prie to gražus ir šiltas vasaros oras paskatino visus spaudos darbininkus nors kartą pamintuoti toli nuo didmiesčio, kur oras vėsesnis ir naujoje aplinkumoje.

Susirinkimą pradėjo p. A. S. Trečiokas, Spaudos Klubo pirm. sekretoriavo p. V. Jankauskas. Prisiminus nutarimus iš praeito susirinkimo, apkalbėta visa eilė rūpimų mūsų gyvenime klausimų. Bet kiek ilgiau apsisotą išsiaiškinti klausimą, New Yorko Lietuvių Taryboje Lietuvių

Spaudos Klubo atstovų, kuris jau per kelis susirinkimus yra tęsiamas. Prieta išvados, kad atstovai nėra nei atsisakę, nei Liet. Spaud. Klubas yra atšaukęs, todėl netenka nieko veikti, tik paraginti atstovus, kad dalyvautų New Yorko Lietuvių Taryboje, ir Klubui raportuoti išdavus iš New Yorko Lietuvių Tarybos darbuotės. Tai tik tada paaiškės reikalai, ir bus galima imti vienoki ar kitoki žygiai.

Visų vienbalsiai užgirta pasiūlyti sveikinimo telegramą Lietuvai Vaduoti Sąjungos Seimui, ir Lietuvių Llaisvės Varpo jubiliejaus surengimo komisijai, sveikinant ir linkint delegatams ir dalyviams siekti rimto žygio laimėti karą, ir lietuvių tautos išlaisvinimo. Pasiuntimu telegramo pavesta pasirupinti pirminkui ir sekretoriui.

Suvenyto Lietuvių šelpimo Fondo reikalui išsiama kalbėtas. Nors dabar ir truko daug tikrų žinių, kaip tikrai viskas yra, vienok, remiantis turinčiomis žiniomis padaryta išvada, kad visgi tas Amerikos lietuvių žygis yra žymus žingsnis į gerąją pusę netik šelpimo darbe, bet ir Lietuvos Valstybės laisvinimo reikale. Todėl vadovaujanties aukščiau paminėtų, Spaudos Klubas nusistatė Lietuvos šelpimo Fondą remti, iki viskas eis rimta vaga, ir sieks tobulumo, kad visos srovės tarp Amerikos lietuvių išsikristalizavusios, jame dalyvautų.

Prie progos pakelta kai kurių klausimas, ar tikrai Lietuvoje įvyko lietuvių sukilimas prieš nacius — Vokiečius? Autoritetingi vyrai tuo klausimu štai ką pasakė: "Buvo taip. Rusai laikas nuo laiko atlekdami išmėsdavo savo parašutintinkų, penktakojininkų, Vilniaus krašte, kai kur jie ir gaudavo pasislėpti, ir vokiečiams sudarydavo tulo nesmagumo. Čia ir kilo klausimas tarp pačių lietuvių, kad būtų pavesta patiems lietuviams suorganizuoti savo batalijonus, ir savo krašte parašutintinkus gaudyti ir šiaip Lietuvoje tvarkai palaikyti. Kada lietuviai susiorganizavo, tada vokiečiai pareikalavo sudėti prisiegią Hitleriui, ir eiti į Rusų frontą kariauti. Čia ir pasireiškė pasipriešinimas, pasakant vokiečiams, kad lietuvių legionai suorganizuoti ne prieš rusus kariauti, bet vidutinę tvarką palaikyti. Tada vokiečiai ėmėsi nuginklavimo delto kai kur ir įvyko pasipriešinimas ir susišaudymas. Kiti buvo nuginkluoti, o treči pasislėpė miškuose. Ir taip pasibaigė. Tik tuo tarpu Generolo Plechavičiaus likimase nežinomas, nes jis ištremtas į Vokietiją.

Šiam susirinkime į Lietuvių Spaudos Klubą įstojo plačiai žinomas visuomenės veikėjas p. Jonas Baltus-Baltušnikas.

Pasibaigus mitingavimui, Ponas ir Ponia A. Lapė visus spaudos darbininkus pakvietė išgerti kavos ir užkandžiai, nes ponai Lapė budama pati žurnaliste, gerai susipranta visų savo draugų su plunksna veikiančių darbininkų nuopelnus ir už tai jiems suteikė malonumą Josios namuose pasismaginti.

J. Praeivis

Z. JANKAUSKAS

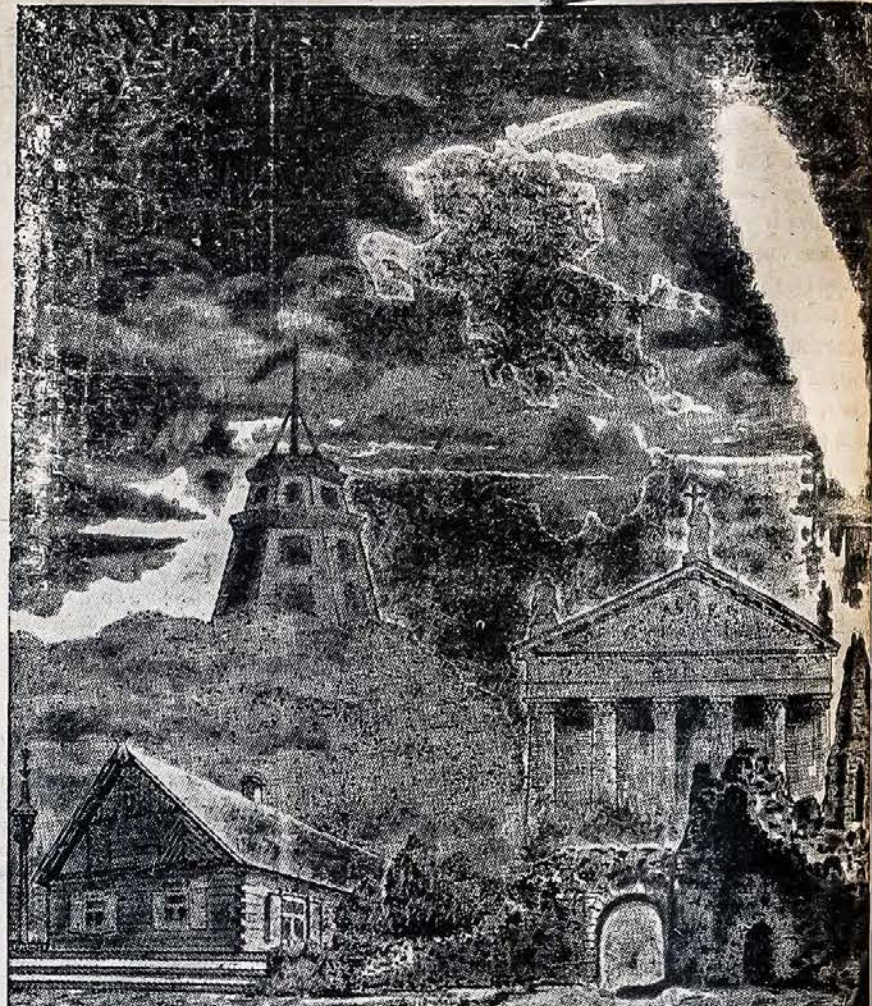
PHILADELPHIJOS PASTABOS

Lietuvos žmonės budėja. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Vilniuje, išleista deklaracija į Lietuvos Tautą, mus, amerikiečius, turi sudrebinti. Dabar skaitome Lietuvos Šaulių Sąjungos atsisaukima, kuris šaukia į Lietuvos Tautos žmones vienam siekti ir vienam tikslui, kad "Jokis lietuvis nepažinotų būti pastumdėliu savo žemėje". Tai milžiniškos dvasios Lietuvos žmonių pareiškimai. Ar mes mokėsime suprasti Lietuvos žmonių pasiryžimus ir busime gatavi ateiti jiems pagelbon valandai išmušus, tik laikas tą parodys.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 7 skyrius mūsų mieste, giliai vertindami Lietuvos Nepriklausomybės bylą ginti, partraukė iš LVS. Centro "Timeless Lithuania" knygos 16 egz. ir išdalino jas veltui vietos universitetams, kolegijoms, laikraščiams ir knygynams; miesto majorui, gubernatoriui ir kardinolui C. Dougherty. Tai gražus ir reikšmingas LVS. 7 skyriaus Lietuvos vadavimui pasitarnavimas. Neišskant jokios už tai garbės nei pagyrimo iš nieko negi vadovybės, keliolikos gerų Lietuvių susibūrė į skyrių, permatė, kad "Timeless Lithuania" knyga, parašyta amerikiečio Ministro Lietuvai, amerikiečiai pareigūnai ir kiti didžiau susidomės ja

TIMELESS LITHUANIA KNYGA JAU GATAVA

Knyga parašyta anglų kalboje. Viršeliai, apdengimui knygos vokų, atspaudinti trijose spalvose. Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Knyga didelės svarbos ir todėl pageidautina, kad kiekvienas lietuvis veikėjas, suprantas anglų kalbą, o ypatingai čiagimės jaunimas, turėtų tą knygą įsigyti, kad turėtų istorinius faktus savo archyve.

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J. C. NOREM

Knyga susideda iš 300 puslapių, iliustruota, audekliniuose viršeliuose. Kaina \$3.00; su persiuntimu — \$3.25. Kreipkitės —

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

ja negu kitomis mūsų informacijomis apie Lietuvą.

"Timeless Lithuania" knyga parašyta ir išleista labai tinkamu Lietuvos Nepriklausomybės bylą ginti laikui. Todėl kiekvienos Lietuvos kolonijos lietuviai turi ją koplčiausiai platinti tarpe Amerikos žymių žmonių, institucijų, ir tt. Lietuvių kolonijos, kurios nėra to dar padarę, pasirupinkite, kol knyga yra, DABAR tą padaryti. Nes vėliau knyga paliks tik kaip istorinės vertės šaltinis. Jūs girsite gal, kad knyga netiksiai parašyta, vienpusiška, ir panašiai. Žinokite, kad tai pavyduolių zaunos, kad ne jų klika knyga išleido. Tai pavydo ir seno keršto plepalai. Mums gi reikia vaduotis aiškios lietuvių dvasios ir eiga; mums nesvarbu kas knygą išleido, bet kas ją parašė ir kokiam tikslui ji buvo pagaminta. To mes turime prisilaikyti ir ją plačiausiai po Amerikos visuomenę paskleisti. Taigi padarykite kol laikas jos dar nepasendino.

Delei Amerikos Lietuvių srovinės vadovybės, Lietuvos vadavimui darbas nėra kaip reikia atliekamas. Ir to turi būti nebus pasiektą patol, kol Amerikos lietuviai nepasakys savo srovių vadams: SUSITAIVINKITE, ARBA LAUKIŠ VADOVYBES! Aš kaltinu srovių vadus ir dalį Amerikos Lietuvių laikraščių redaktorių, kurie šiais metais nuneigė tris reikšmingus Amerikos Lietuvių darbus, butent: 1)—nuslopinio Seimo paskelbtą \$5,000,000 Karo paskolos vaju; 2)—slopinio ir dar slopina 1,000,000 parašų rinkimą ant petičijų Prez. Rooseveltui Lietuvos Nepriklausomybę užtarti; 3)—paneigė "Timeless Lithuania" knygos išleidimą ir jos praplatinimą. Nė vienu viršminėtu reikalu dalis mūsų laikračių redaktorių

neparašė tinkamo savo skaitytojams redakcinio straipsnio; nepadarė atsisaukimų į draugijas, organizacijas, ir pavienius žmones, kad šios svarbius Lietuvos reikalus tinkamai atlikti. Vietoj kiekvieno laikraščio laido duoti skaitytojams supratimo ir įvertinti dalykus, įkvėpti dvasią skaitytojams, mūsų redaktorių dalis pasirodė tik "dilly-dallying" darbu. Prievarata, nenoroms, kada nekada, įdėdavo žinutę kur nors užkampy, kad štai ten renkami parašai, kitur parduodami karės bonai. Tenai vėl, praplatino "Timeless Lithuania". Sutartinos ir stiprios tautos mūsų dalis redaktorių tam neparodė.

Po virš kalbama apie vieningumo darbą, tuo tarpu po žeme varoma "juodos rinkos" politiška veikla. Dėmėkitės skaitytojai ir veikėjai, kad ir šiuo patvarkymu: Jungtinio Lietuvių Pagelbos Fondo padarytu sąstau. Direkcijon įeina 7 socialistai, 7 katalikai, 4 tautininkai ir 3 sandariečiai. Kokia neteisinsingiau.

gai padaryta kombinacijai tyni socialistai! Juk Liet. Socialistų Sąjunga, ir pavienius žmones, kad šios svarbius Lietuvos reikalus tinkamai atlikti. Vietoj kiekvieno laikraščio laido duoti skaitytojams supratimo ir įvertinti dalykus, įkvėpti dvasią skaitytojams, mūsų redaktorių dalis pasirodė tik "dilly-dallying" darbu. Prievarata, nenoroms, kada nekada, įdėdavo žinutę kur nors užkampy, kad štai ten renkami parašai, kitur parduodami karės bonai. Tenai vėl, praplatino "Timeless Lithuania". Sutartinos ir stiprios tautos mūsų dalis redaktorių tam neparodė.

Po virš kalbama apie vieningumo darbą, tuo tarpu po žeme varoma "juodos rinkos" politiška veikla. Dėmėkitės skaitytojai ir veikėjai, kad ir šiuo patvarkymu: Jungtinio Lietuvių Pagelbos Fondo padarytu sąstau. Direkcijon įeina 7 socialistai, 7 katalikai, 4 tautininkai ir 3 sandariečiai. Kokia neteisinsingiau.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos sviesto ir kavos,
Pusryteliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

THIS GRAND MEDICINE
made especially to relieve 'PERIODIC'
FEMALE PAIN
And Its Weak, Cranky, Nervous Feelings—

Take heed if you, like so many women and girls on such days suffer from cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, distress or "irregularities"—due to functional monthly disturbances.

Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms because this famous medicine has a soothing effect on one of woman's most important organs. Taken regularly throughout the month—it helps build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands of women report benefits!

There are no harmful opiates in Pinkham's Compound—it is made from nature's own roots and herbs (plus Vitamin B). IT HELPS NATURE. Also a fine stomachic tonic! Follow label directions. Worth trying!

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

LOST

Lost, a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Smith Bros. Cough Drops contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. And they still cost only 5¢ a box. Yes, a nickel checks that tickle.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL—5¢

Birželio 24
The Ame
G
Taryb
190 Year
no half y
Amerikos L
Melis pro
Dien met
Pasi met
Pamemerat
Betered ca
Office
VALST
ISTAT
(8 Julias
Amerikos
Lietuvos
tautos i
—aukšči
vinimo i
Buvo lem
Vaduoti Sa
rinkty reiki
momentu —
karo musis
Tadieu mun
svarbus ne
mes poziru
svarbus ir
nulems ir I
kima. Pas
ka mes is s
daryti tam
į gerąją, šv
ti, ir yra š
tikslas.
Yra aišk
maža valsty
kreipti pas
kita vaga,
valstybės š
ryti, ir tie
ra ne tiek v
daugelio jė
rimys. Vis
lietuvių p
"kiekvienas
vis" taip i
didelė ar r
savo likimo
vieno, tiek
gos tam ti
gos, bet žė
duoti galut
tenka paci
saulinio ka
gos buvo, i
somybę ga
voti pati li
rime tikėti
linio karo
bus, kad ve
davoje bolė
įsivers. T
butų many
vikai į Lie
priklausom
savaima at
atvėju dar
pastangų i
rioti, nuv
vo jėgų nu
kojų pasta
normaliai v
pastangas
didžiulius
je elijė tu
lietuvių ta
dėti visa t
lietuvių, k
ty, šventoj
aias vaidm
nie darbe
viamis, ne
Lietuvos r
vųjų jų čia
lelė, ne t
labiau neg
prasygyven
tingai dēlt
merikos V
saulio kuri
turėti buti
pozicija. J
zicija karu
tik nenust
kuo toliau,
daugiau to
iš to, k
kad labai
voja ir tvi
lietuvių v
mos Lietu
turėti dide
vaidmuo g
ir viskas č
Amerikos i
rodys užsi
vimo ir su
mai tiek i
sitokiose
zums šiar
labai svarl
tačiau nere
buti sučen
ganizacijoj
bės dirigu
ar tai but
reikia sut
paskirų gr
paciūs pri
Tuli Am
menėje įži
roviečių, l
bėje krista

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50
Two Years Subscription \$4.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$1.50 One Half Year \$2.00

Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
Medžiaga: S. V. \$2.50 Užsieniuose—Kanadoje \$3.50
Dienai metams \$4.00 Dviem metams \$6.00
Pusmetį \$1.50 Pusmetį \$2.00

Pranumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Pranumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Registered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

VALSTYBĖS GEROVĖ - AUKŠČIAUSIAS ĮSTATYMAS

(B) Julius Smetonos kalbos Lietuvai Vaduoti Sąjungos Seime Čikagoje 1944. 6. 10.)
Amerikos lietuvių vaidmens svarbumas nepriklausomos Lietuvos atkūrimui. Vienybė ne bet kuria kaina, o tik tautos interesus atitinkanti vienybė. Valstybės gerovė — aukščiausias įstatymas — Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo šukis.

buvo lemta, kad šis Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimas susirinkty reikšmingiausių istorijos momentu — kada lemiamas šio karo mūšis jau yra prasidėjęs. Tačiau mums šis momentas yra svarbus ne tik pasaulinės reikšmės požiūriu. Jis mums yra svarbus ir kaip įvykis, kuris lemia ir Lietuvos tolimesnį likimą. Pasvarstyti, panagrinti, ką mes iš savo pusės galime padaryti tam likimui pagerinti, jį gerąją, šviesiąją pusę pakreipti, ir yra šio mūsų susirinkimo tikslas.

Yra aišku, kad Lietuva, kaip maža valstybė, negali tikėtis pakreipti pasaulinių įvykių ta ar kita vaga, nes net ir didžiosios valstybės šio neįstengia padaryti, ir tie pasauliniai įvykiai yra ne tiek vienos kurios jėgos, o daugelio jėgų susidūrimo padarinys. Vis dėlto, kaip teisingai lietuvių priėdžios sako, kad "kiekvienas yra savo laimės kalis" taip ir kiekviena valstybė, didelė ar maža, galų gale yra savo likimo lėmėja. Aišku, tiek vienu, tiek kitu atveju reikalingas tam tikros palankios sąlygos, bet žengti galutinį žingsnį, duoti galutinį impulsą visuomet tenka pačiam. Po pirmojo pasaulinio karo tos palankios sąlygos buvo, bet vistiek nepriklausomybė galutinai turėjo išsikviesti pati lietuvių tauta. Mes turime tikėti, kad ir po šio pasaulinio karo tos palankios sąlygos bus, kad vokiečių nugalėjimo išdavoje bolševikai ir Lietuva neišsivers. Tačiau labai klaidinga būtų manyti, kad jei tik bolševikai ir Lietuva nesugrįžta, tai nepriklausoma Lietuvos valstybė savaime atsikurs. Ne, ir šiuo atveju dar reikės gigantiškų pastangų ir didelių darbų nuteikti, nuvargintai, geriausiu sąlygų jėgų nustojusiai Lietuvai ant kojų pastatyti ir gyvenimui ir normalią vagą sugrąžinti. Tas pastangas padėti ir visus tuos didžiulius darbus atlikti pirmojo eljeje turės Lietuvoje palikęs lietuvių tautos branduolys. Padėti visa tai nuveikti yra visų lietuvių, kur jie dabar begyvenat, šventoji pareiga. Didžiulias vaidmuo šitame pagalbiniame darbe tenka Amerikos lietuviams, ne tik dėlto, kad iš už Lietuvos ribų atsidurusių lietuvių jų čia yra daugiausia susitelkę, ne tik dėlto, kad jie čia labiau negu bet kur kitur yra prisigyvenę, bet ir dėlto, ypač čia, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ateičiai pasaulio kurime užima centralinę poziciją. Ir ta jų centralinė pozicija karui einant prie galo ne tik nenustos savo svorio, bet kuo toliau, tuo vis daugiau ir daugiau to svorio įgyt.

grindinė kryptys — tautinė ir netautinė. Tautinės Amerikos lietuvių visuomenės branduolį sudaro Lietuvai Vaduoti Sąjunga, o netautinės — katalikai, socialistai ir sandariečių organizacijos, centralizuotos Amerikos lietuvių Taryboje. Amerikos lietuvių Taryba skelbiasi esanti demokratinė ir atstovaujanti plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei, o Lietuvai Vaduoti Sąjungai tarybininkai apšaukia fašistine ir teatsitovaujančia mažam bureliu. Ne vieta čia kelti ginčų šiuo klausimu. Užteks nurodyti, kad Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro valdyba reguliariai renkama kas metai, o Amerikos lietuvių Taryba sudaryta pasiskyrimo ir iš anksto suplanuoto užgrymo būdu. Kas dėl atstovaujamos visuomenės dydžio, tai greta kitų labiausiai iliustratyvus yra Pittsburgo ir New Yorko konferencijų pavyzdys. New Yorko konferencijos pagrindiniu rengėju buvo Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir toje konferencijoje dalyvavo tik tautininkai ir jiems prijauciję žmonės, o Pittsburgo konferencijos rengėjai buvo Amerikos lietuvių Taryba ir joje dalyvavo katalikai, socialistai ir sandariečiai, bet nedalyvavo tautininkai. Nė delegatų skaičiumi, nė surinktomis aukomis Pittsburgo konferencija nebuvo didesnė už New Yorko. Prie progos gal čia bus pravarntu pabrėžti, kad nė organizacijos, nė kultūringumo požiūriu (o tai svarbiau negu skaičiai) Pittsburgo konferencija tik jau nestovėjo aukščiau už New Yorko. Kas dėl nuveiktų darbų, kaip sakysim, Lietuvos klausimo kėlimo placioje Amerikos visuomenėje ir spaudoje, tai Lietuvai Vaduoti Sąjunga, ypač kol dar buvo gyvas a.a. Prezidentas Smetona, yra keleriopai smarkiau pasireikšusi negu ALT. Vienintelis išsamus ir rimtai paruoštas leidinys anglų kalba apie Lietuvą — "Timeless Lithuania" — yra LVS darbas. Kaip teko patirti, ALT tik dabar planuoja panašų leidinį išleisti, o kada jis bus išleistas ir ar iš viso jis bus išleistas, tai dar klausimas. Iš to, kas pasakyta, aiškėja, kad Amerikos lietuvių visuomenėje netautininkai elementas tiki gražu neturi daugiau svorio už tautinį. Tiek apie tai.

Dabar sugrįšime prie vienybės klausimo. Vienybė, kaip ir taika, žodžiai magiški. Tačiau abu jie yra subordinuoti principui, skelbiamam, kad "salus rei publicae suprema lex esto" — "valstybės gerovė tebūnie aukščiausias įstatymas." Jis turime galvoje taikos atvejį, vietoje "valstybės" reiktų įdėti žodį "žmonijos". Eikime prie konkrečių pavyzdžių. Miuncheno konferencija buvo pasirašyta neva taikos obalsiu. Kas iš to išėjo, žinome. Dabar prie vienybės valstybės viduje klausimo. Grįžkime į 1921 m. Koalicinę socialistų-katalikų valdžią, nežinint Vilniaus užgrobimo, vis ieškojot kompromisų su lenkais. Nedaug betruko, kad ir Hymanso projektas būtų priimtas, o jei tai būtų įvykę, Lietuva būtų virtusi lenkų provincija. Tautininkai prieš tokią politiką griežtai protestavo, dėstė spaudoje Hymanso projekto žalą bei nurodė jo pavojus ir šiuo taip sujudino visą lietuvių tautą, kad ir pati koalicinė vyriausybė nebesidrįso toliau Hymanso projekto laikytis. Tik ką paduotame pavyzdyje vienybės nebuvo ir jos nebuvimas kaip tik išėjo Lietuvos naudai. Imkime dar kitą pavyzdį — 1926 m. Socialistų valdžią, beproteguodama mažumas

ŠIES DIENOS YRA SUSKAITYTOS!

ir besiruodama vykdyti savo "klasų programą" buvo privedusi Lietuvą prie visiškos suirutės. Katalikai su tautininkais šitam pasipriešino, įvyko tautinis posukis ir Lietuva buvo išgelbėta. Taigi vėl: nebuvo vienybės, ir tai išėjo valstybei į naudą. Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad vienybė yra geras dalykas, bet tik tada kada ji atitinka valstybės interesus, o jei valstybės gerovė to reikalauja, tai vienybės ne tik galima, bet ir reikia nesilaikyti.

Dabar grįškime vėl prie LVS ir ALT. ALT, arba geriau, socialistai su katalikais vos tik Prezidentas Smetona atvažiavo į Ameriką (ir jau anksčiau) tuoj emė kuoneveikti fašistinį režimą Lietuvoje, ieškoti visokių fašistinių pasireiškimų, netgi sugalvojo, kad Lietuva "teisėtai" egzistavot tik iki 1926 m. ir užtat paskutinė teisėta konstitucija esanti 1922 m. konstitucija, nesivaržė netgi plusti A. Smetonos. Vienu žodžiu, valstybės žuvime susirado gerą progą partinėms sąskaitoms suvedinėti. Netenka įrodinėti, kad visa tai labai pakenkė Lietuvos bylai. Ypač žalingas buvo rėmimasis 1922 m. konstitucija ir nepripažinimas 1938 m. konstitucijos. Neprapažįstant 1938 m. konstitucijos, negalima išvesti valstybės tęstinumo, kontinuiteto, o jei valstybės kontinuiteto nėra, kitaip sakant, jei valstybė teisi- nes prasme nebeegzistuoja, tai jos nelegalima atkurti, o reikia iš naujo sukurti. Bet tarp atkurimo ir iš naujo sukūrimo yra didžiulias skirtumas. Atkurimas, kaip teisėtos padėties atstatymas, įvyksta savaime teisėtai stovi, smurtą, pašalinus, o sukūrimas iš naujo jau yra naujas teisinis aktas. Sukurti valstybę iš naujo reikalingas tautos apsisprendimas, paprastai pasireiškijus balsavimu — referendumu. Tuo būdu, paneigus 1938 m. konstituciją, būtų paneigta ir Lietuvos egzistencija, ir jai atgaivinti reiktų naujo apsisprendimo. Šitokia mintį, be abejo, labai užgirtu (ir jau užgryt) bolševikai ir kiti Lietuvos priešai, nes apsisprendimo — referendumo išdavas labai priklauso nuo sąlygų, kuriose jis vyksta; tas sąlygas, be abejo, jie pasistengė sudaryti tokias, kad referendumas išeitų jų naudai. Jau ne sykį paskutiniųjį keilerių metų bėgime mes matėme, kaip plebiscitai — referendumai, ypač jei jie vykdomi svetinkos kariuomenės įtakoje, duoda tokius rezultatus, kokių nori jų organizatoriai. Daug sykų tautininkų buvo nurodyta į žalą atvesti 1938 m. konstituciją, bet

tarybininkai iš to tik pasijuokdavo. Kad mes būvome teisūs, parodo dabar Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsisaukimas, kuriame aiškiai pasakyta, kad dabar ir atstaus nepriklausomą Lietuvos valstybę tebeveikia 1938 m. konstitucija. Iš to pavyzdžio aiškiai matyti, kad, sutikę su tarybininkais šiuo klausimu, atmetę 1938 konstituciją, mes tik butume pakenkę Lietuvos bylai, nors ir butume pasiekę vienybės. Dar kitas klausimas. ALT nuolat ieško santykių su lenkais. Štai ir paskutiniu metu ALT pasveikino lenkų kongresą Buffalo ir nurodė, kad Lietuvai ir Lenkijai reikia bendradarbiauti, nors lenkai pakartotinai savinasi Vilnių. Kaip iš paskutinio "Lithuanian Situation" n-rio matyti, Londono lenkai neseniai Westminsterio katedroje surengė iškilmingas pamaldas prie Aušros Vartų šventosios Mergelės, prašydami, kad Vilnius sugrįžtų į motinėle Lenkiją. Ta proga vietinė lenkų spauda nurodė, kad Vilnius esąs "toks lenkiškas, toks katalikiškas". Musų atstovus Londone p. Balutis sąsąryje su tuo įvykiu parašė Westminsterio Arkivyskupui laišką, nurodydamas, kad lenkai, prisidengdami religiniais tikslais, varo politinę propagandą. Tokie ir panašūs lenkų pasireiškimai parodo, kad ir šiandien lenkai dar tebesilaiko grobuoniškos, smurtų ir jėga pagrįstos, politikos Lietuvos atžvilgiu. O musų "tarybininkai" sveikina lenkų kongresą ir reikią pagėdavimo, kad Lietuva ir Lenkija bendradarbiautų demokratinės Lenkijos ir demokratinės Lietuvos atkurimui. Nejaugi ir šiuo atveju kas norėtų "vienybės" su "tarybininkais"? Katalikai, socialistai ir sandariečiai su savo visa taryba jei nori, gali prisiminti lenkų pastumdėlių rolę, bet tautininkai niekuomet neužmirš ir nedovanos šventųjų Lietuvos teisių žeidimo. Kol lenkai nepripažins visų lietuviškųjų žemių su sostine Vilniumi Lietuvai, tol su jais jokios kalbos apie bet koki bendradarbiavimą negalės but.

Iš tų kelių pavyzdžių matyti, kodėl Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kaip tautinės Amerikos lietuvių visuomenės atstovas, negali eiti rinka su netautine Amerikos lietuvių visuomene. Tačiau jei atsitinka, kad ir ALT atsistoja ant valstybiško pagrindo, gina Lietuvos kaip valstybės interesus, tautininkai eina su jais iš vieno. Imkime pavyzdžiu kovą prieš bolševikų propagandą. Kada tarybininkų spauda atremia bolševikų pre-

PASAULYJE DAUG KEISTENYBIŲ

Mūsų pasaulis, kaip tas, ir visuomet valgs baltą maluno ratas: Smarkiai leduona mūsų sąskaiton. Revoliucijos "evoliucionavo" o viena jų tokiu smarkiu tempu, kad juoktis tenka. Juokėsi, progresuoja, bet, galime sakyti, kad neturime nieko naujo, nes, apsisukę, kaip tas girnų ratas, vis toje pačioje vietoje esame.

Žmonija, laikui bėgant, kultūrėja, lavinasi, bet toli gražu dar tie laikai, kada žmogus gyvenimo mįslę išspręs! Nuo senų senovės, nuo tada, kai žmogus žmogui ant sprando pradėjo joti — žmoni- ja tapo valdančiųjų nuosavybe, jų turto ir jų maistu. Valdantieji dalinosi žmoni- ją į grupes ir ją valdė. Skirstė grupes kalbomis ir religijomis. Kiekvienas gudrenis sugalvodavo naują gudrybę vieną už kitą geresnę, ir, skaldydami žmoni- ją, valdė ir išnaudojo.

Bet žmonės pradėjo susiprasti ir suprasti, kad del skirtumo kalbos ar tikybos nėra reikalo žmogų piauti. Pradėjo netikėti į dievus nė velnius. Tuomet gudrieji naują būdą sugalvojo žmonių skirstimui ir fanatizavimui: Susitvėrė partijos, visoki "izmai" ir vėl žmogus žmogus neapkenčia, ir vėl, fanatizmu apjokę, gatavas papiauti sunus tėvą, brolis broli! Ir vėl gudrus gerą duoną valgo, o mes, kaip tas girnų akmuo, apsisukęs toje pačioje vietoje esame.

Šiandien mūsų darbininkijos tarpe fanatizmu yra apsvaigusį del vieno ar kito diktatoriaus. Daugelis tiki- si, kad kuris iš jų gerbuvį atneš. Taip, "atneš", kaip ir visi iki šioliai atnešė. Ne mes pirmi ant sviete gyve- name ir mūsų revoliucijos ne pirmos ir ne paskutinės; nei mes paskutiniai papasa- kosime, kad naują Ameriką atradome. Mes numirsim, o pasaulyje revoliucijos nie- kuomet nesibaigs, nes vadu- kai visuomet sugalvos nau- jas tikybas, naujas partijas

ir visuomet valgs baltą duoną mūsų sąskaiton. Revoliucijos "evoliucionavo" o viena jų tokiu smarkiu tempu, kad juoktis tenka. Juokėsi, kai vieni "istai" su kitais "istais" Europoje į "spulką" suėjo. Juokėsi, kaip jų vadams grobį besidalinant susipešė. Juokiamės, kaip "draugas" į "ciecorių" virsta ir dar kartą tikrai pasijuoksim, kuomet draugai "draugą" tikrai pažins ir pripažins, kad mes tiesą sakėme!

Kai kurie sako, kad čia vado gudrybė... Taip, mat tai reikalinga vado sveikatai...

Visos diktatūros yra vienodos; jų spalvų skirtingumai yra tik tam, kad žmones vienus nuo kitų atskirti, kai avinus, kad nesusi- maišytų.

Dabar kai kas klausia: "Del ko Stalinas panaikino himną-internacionalą"? Tai- gi, ot, pažiūrėkite, kaip šio himno žodžiai prieštarauja Stalino politikai:

Internationale pasakytą, kad Dievas neduos išgany- mo, o Stalinas jau maloniai klauso, kaip barzdoti popai cerkvėse traukia: "Gospodi pomogi Stalinu" (Dieve padėk Stalinui).

Maršalo "činas" jau arti- mas carui! Herojus popu- liarus darbininkijoj, tat tą himno žodį su visu himnu Rusijoj panaikino, kas įro- do, kad Internacionalo panaikinimas nėra darbinin- kiškas žygis. Po karo Sta- linas tikrai viename suole sėdės su buržujais ir darbi- ninkija kels naujas revoliu- cijas prieš jo ar jo vietinin- ko imperiją.

Pakol darbininkai, tai yra žmogus su žmogum nesuskal- bės, kol pravardžiuosis, kol žmo- gus nebūs teisingas, tol busime sukčių aukomis!

Idant pasaulyje viešpatautų teisingumas, reikalinga, kad pats žmogus būtų teisingas, ypatingai tie žmonės, kuriuos aplin- kybės ant kito sprando užkelia. Kitaip, žmogus visuomet bus dvikovų, suktybės ir jų piktybės auka! — A.L.B.

tenzijas į Lietuvą, tautinė spau- dta tik sveikina tuos jų žygius ir daro tą patį. Šelpimo reika- luose, kaip faktai rodo, tautininkai taip pat nebuvo vienybės ardytojai. Jei tik kas pritaria principui "valstybės gerovė yra aukščiausias įstatymas" tauti- ninkai visuomet bus greta jo ir su juo.

Dabar trumpai žvilgtėrkime į Lietuvą. Iš įvairių mus pasiekiančių žinių aiškėja, kad prieš kovą pusmetį Lietuvoje susiformavęs Vyriausias Lietuvos Iš- laisvinimo Komitetas tikrai yra tautinės vienybės simbolis. Jis kaip tik veikia ne matematinės vienybės principu, pagal kurį kiekviena grupė skiria tam tikrą atstovų skaičių ir balsavi- mais prieina tam tikrų nutari- mų, bet valstybės gerovės prin- cipu. Tas principas valstybinį mastą pastato aukščiaju parti- nio ir jam surasti nereikia jokių balsavimų. Lietuvoje slapta lei- džiam laikraštį, "Laisvės Kovo- tojas". Vyriausiojo Komiteto organas pabrėžia, kad skirtu- mai pažiūrį į valstybinę sant- varką ir į kitus dalykus gali pasireikšti, tačiau jie neturi išeiti iš valstybingumo ribų, t.y. nei- škrypti į partines rietenas, į destruktivizmą, o turi likti subor- dinuoti bendram valstybiniam interesui. Tik lietuvių tautos, valstybei, gerovė ir niekas kitas turi būti viso veikimo kelrod- žiu. Autoritetinga centralizuo- ta vadovybė sunkiu, okupaciniu metu yra būtinybė, ir kiekvie- nas sąmoningas ir geros valios lietuvis privalo veikti pagal tos vadovybės nurodymus. Taigi gera valia ir drausmingumas bei partinių reikalų subordinavimas valstybiniais yra pagrindas, kuriuo Vyriausias Komitetas

remiasi kovoje dėl lietuvių tau- tos gyvybės išlaikymo.

Tautininkai, susispietę apie Lietuvai Vaduoti Sąjungą, visuomet reikiš nuomone, kad Lietuva privalo nueiti tuo keliu, kuri lietuvių tauta atras tinkamu, ir ne mums nurodinėti, kuri kelią Lietuvoje likę piliečiai turi pasirinkti. Vyriausiojo Lietu- vos išlaisvinimo Komiteto susiformavimas tą kelią parodo. Tam Komitetui teks pakelti pagrindinę našta ir praeiti pro sunkiausius bandymus. Musų vi- sy gi pareiga jam padėti, padėti, kuo sugebame visų pirma savo lietuviška širdimi ir gera valia.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga kreipiasi tad į visus savo narius ir šiaip geros valios tautiečius ir prašo jų, ypač šiuo lemiamu metu, parodyti ypatingo jautrumo Lietuvos reikalams. Savo veiksmus jie tederina į Centro Valdybos nurodymus, nes tik vieninga veikla duos gerų rezul- tatų. Lietuvos laisvė, Lietuvos gerovė tebūna tu veiksmų akstinas, o Amerikos idealizmas ir laisvės meilė — šviesioji viltis kelyje į Lietuvos laisvę.

ŠIRDINGAI AČIU

(Skiriu Juozapinai)

Širdingai ačiu už suteiktą malonumą, Kurs mane pralinksmino taip labai, Tankiausiai pavargus tęsete darbštuma, Kad bujot ideją, žmonijos naudai.

Ir taip menka — neverta mano esybė Džiaugiasi, kad turi užtarėją, Kurios darbuose spindi graži lietuviybė — Nes meilė Tėvynės tarp mus ji sėja.

Laikraštinių darbų yra toks sunkus, Našta gyvybės, mūsų tautos, Tėvynė džiaugias, kad vaisius našus Del laisvės ir labo žmonijos visos!

P. Aukštikalnis

JAUCIATĖS BLOGAI? VISIŠKAI PALENGVINTER SAU — SIUO MODERNIŠKIU SVELNIU BUDU... Kuomet kankintais vidurių skilėta- jimu — žarnos nevalkios, skauda gal- vė, nėra energijos — palengvinate sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramto- ma guma vidurius išuosoja švelniai ir tikrai. Mėšjonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulit, naudokite tikslai pagal nurodymus ant paketo. Sekanti rytą malonus palengvintimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

V. M. Klausitis

TAUTOS VIENYBĖS BALSAS!

LIETUVOS POLITINIŲ GRUPIŲ VADŲ DEKLARACIJA MALONI AMERIKOS LIETUVIAMS ŽINIA, BUS GERAS PAVYZDYS MŪS SROVIŲ VADAMS

LIETUVOS politinių grupių vadų paskelbta deklaracija Vilniuje 16 d. vasario, 1944 m., labai maloni žinia mums, Amerikos lietuviams. Pastaruoju laiku pasiekusi mus Amerikoje Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komiteto deklaracija labai daug pasako apie mūsų vienybę stiprią vienybę, ryžtingą valią ir kovą už išlaisvinimą Lietuvos; su šios deklaracijos paskelbimu gal sutapo organizavimas laisvanorių kariuomenės kovai su Lietuva plėšiančiais banditais, įvairiais karo padužais ir iš nelaisvės pabėgusiais rusais, kurie susidėję su Maskvos agentais — komunistų lizdais Baltijos kraštuose terioja gyventojus naktuose užpildinėjami. Gen. Plechavičiaus sumobilizuoti lietuviški savanorių pulkai apsaugojimui gyventojų nuo banditų, buvo pirmieji laisvanoriai, kuriems vokiečiai nepasitikėjo, pavojų išsiziūrėjo ir delto suareštavo Gen. Plechavičių ir demobilizavo laisvanorius.

Lietuvos politinių grupių vadų deklaracija, tai vieningas jų balsas! Gal šis mūsų vienybės balsas paveiks ir mūsų srovinis "vadukus" ir jų lygi šiol vykdytą, srovinių politiką, kuri skaldė amerikiečius lietuvius, ardė jų vienybę. Lietuvos partinių vadų deklaracijai aiškiai pasakyta, kad jie vieningai veikia rupindamiesi atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę 1938 metų konstitucijos suvereniteto pagrindu, nepripažįsta klasta nustatytos politinės tvarkos, kuri buvo svetimos valstybės okupacijos įėjimo paretma.

VLIK pasisako, kad 1938 metų konstitucija laikoma veikiančia Lietuvoje, kad visi konstituciniai pakeitimai bus padaryti tik tada kada susirinks Lietuvos naujas SEIMAS! Kuomet bus atstatyta Lietuvos Respublikos valstybė. VLIK deklaracija baigiama tokiu žūkiu: "Vardan tos Lietuvos vienybės težiū!" D.V. Kudirkos žodžiais! VLIK nesivaisina autoritetu ir vadovybės, neskelbia savęs visagaliu organu, kaip tai daro ALT vykdomojo komiteto "trejybė", kurioje sėdi trys kuklūs srovinų laikraščių redaktoriai ir savo "dikta" bruka mums, Amerikos lietuviams.

Lietuvos sroviniai vadai savo deklaracijoje rimtai ir vieninai pasisako apie savo krašto — Lietuvos Tautos laisvės vadavimą tikslą, ragindami visus lietuvius šiame momente būti vieningais. Jie eina tiesiu keliu ir demokratijos idealu įiems Kudirkos ir Basanavičiaus nurodytu, o kuomet mūsų sroviniai vadai eina takeliais srovinės antipatijos, kurią jie labai pamylėję dvasios elgtomis befođami, rimtai lietuviškai ir politiškai protauti negalėdami. Gal šis Lie-

tuvos srovinų vadų deklaracija paveiks ir mūsų srovinis vadams, gal jie susigėdine pradės atgailą daryti ir siekti tautinės vienybės, imdami pavyzdį nuo Lietuvos vadų vieningos veiklos.

MES SENAI SAKĖM, KAD VIENYBĖ REIKALINGA

Žodžių ir raštu mes pakartotinai pasisakėme sroviniams vadams, kad Lietuvos vadavimui rūpinantis būtina reikalinga tautinė vienybė. Mes tarsi jausdami Lietuvos žmonių ir jų vadų dabarties dvasią ir politinę sąvoką, nuo pat 1940 metų įvykusios okupacijos sakėme, kad išlaisvinimui Lietuvos po karo, lietuviai visam pasauly privalo būti vieningi, ryžtingai kovoti už savo tautos politinę laisvę ir nepriklausomybę. Mes įspėjome Amerikos lietuvius ir jų srovinis vadus, kad karo metais Lietuvos Tautai vienybė būtina reikalinga, vėliau davė jiems tokį įspėjimą Prez. Rooseveltas.

Deja! kai kurie mūsų sroviniai vadai, ypač artimo meilę paneigę tuli mūsų politikieriai ir marksistai bendromis atakomis puolė į Ameriką atvykusį Lietuvos Prez. A. Smetoną ir tuo būdu išsukė srovinių antipatiją, ardė Amerikos lietuvių vienybę. Iš mūsų vadų srovinės antipatijos ir begėdiškos tirados prieš a. a. Smetoną, Lietuvos Prezidentą, naudos nebuvo Lietuvai, o žalos labai daug. Tai pasekmės mūsų srovinų vadų blogos politikos neįsimtingumo. Susiskaldymas Amerikos lietuvių be galo žalingas jiems patiems, jų tautinei egzistencijai Amerikoje ir žalingas Lietuvai.

Dabar skaitydami Lietuvos srovinų vadų deklaraciją, kurioje jie vieningai pasisako už atstatymą nepriklausomos demokratijos Lietuvos, už tautinę vienybę, džiugina mus, nes rodo, kad mes neklydom sakydami, kad LIETUVA vieninga! Kad jos vadai sąmoningesni už mūsų, Amerikos lietuvių, srovinis vadus.

Mes gerėtume mūsų srovinų vadų nors pavėluotu susipratimu ir susikaupimu TAUTINĘ VIENYBĖ. Bet mes labai abejojame, kad amerikiečiai sroviniai lietuviai bus tiek lankstūs ir sąmoningi bei nuosirdūs, kad jie bus paveikti Lietuvos srovinų vadų atsišaukimu ir paraginimu prie TAUTINĖS VIENYBĖS. Užkietėję mūsų srovinų vadų širdys ir protai srovine nepakantra ir sroviniu fanatizmu nežada ko gero — nežada paramos ir pašalpos Lietuvai, nes nekaupia mūsų visuomeniškų lietuviškų jėgų.

Sekdami Lietuvos ir Amerikos lietuvių srovinų vadų veiklą ir politiką renkame žinias atėičiai — istorijai iš Lietuvos Tragedijų. Ateis laikas, šios žinios iš dabarties bus labai daug pamokinančios ir pasakančios. Dieve duok, kad po karo Lietuva turėtų savo laisvą spaudą, kuri galėtų surašyti viską iš dabarties

ŽIEDAS PASAKO VISKĄ

LAIC PRADEDA DARBĄ

Š. m. birželio 5 d., New York'o Valstybės Departamentas suteikė Amerikos Lietuvių Tarybai "Certificate of Authority". Leidimas apima šias sritis —

"Operating a branch office and a press agency, the LITHUANIAN AMERICAN INFORMATION CENTER to exert influence among the fellow Americans — by publications and press releases — to do all that is possible to insure a speedy and complete victory over the aggressor powers; to give moral, financial, and material aid to the people of Lithuania in their efforts to liberate themselves from foreign rule, and regain freedom as an independent country with its own form of democratic government."

Tuo pačiu, nuo 1944 m. birželio 5 d. Lietuvių Amerikiečių Informacijos Centras (LAIC) laikomas galutinai įsisteigęs ir pradėjęs savo darbą. LAIC adresas yra 233 Broadway, suite 3912 (39-me aukšte), New York 7, N. Y. Telefonas Beekman 3-1398. Interesantai priimami šio kiomis dienomis 10 A.M. — 4 P.M., šeštadieniais 10 A.M. — 12 A.M. Woolworth Building kame LAIC raštinė atidaryta pasiekiamas visais požeminiais traukiniais — skersai gatvės nuo City Hall.

Be kitų LAIC'ui pavestų darbų, Informacijos Centras yra įpareigotas palaikyti galimai

Lietuvos ir Amerikos lietuvių pergyventos srovinės antipatijos ir tuo būdu suteiktą ateinančioms Lietuvos gentkartėms progą pasimokyti iš savo prabochų klaidų ir srovinų Lietuvai žalingų kovų.

glaudesnį ir dažnesnį kontaktą su lietuvių amerikiečių spauda ir su jų centriniomis organizacijomis bei vadovybe. Šiam tikslui atsiėkti LAIC yra numatęs periodiniai siuntinėti aukščiausiu minėtiems adresatams žinių santraukas. Tos santraukos pagrindiniai apims žinias iš Europos apie Lietuvą ir kaimynines valstybes, žinias apie LAIC veiklą ir sumanymus ateičiai. Šia santrauka ir pradėdama tą darbą.

Savaime aišku, LAIC teikiama žinios yra viešojo pobūdžio, ir, kaip tokios, gali būti be atsišaukimo naudojamos. Ateityje tos santraukos bus papildomos Amerikos spaudos apžvalga mums rupimais klausimais. LAIC PERSONALO PASKIRTYMAS PAREIGOMIS

LAIC personalas, iki galutinio susitvarkymo, darbus pasiskirs-tė sekamai — Adv. K. R. Jurgėla, LAIC Executive Director, be savo tiesioginio darbo rūpinasi Amerikos spauda, jos informavimu ir svarbesniais atvejais, reaguoja į spaudos netikslumus. Tiesioginėje jo žinioje randasi ir "LAIC releases" anglų kalba, skiriami plačiai Amerikos visuomenei.

Pulk. K. Grinius, Director, International Research, šalia savo tiesioginio darbo rūpinasi žiniomis iš Europos. Prof. K. Pakštas, Director, Cultural Activities, greta savo tiesioginio darbu redaguoja neprijodinius leidinius ir palaiko santykius su mokslo ir kultūros įstaigomis.

P. lė M. M. Kižytė, Secretary, be savo tiesioginių pareigų rūpinasi visu LAIC techniškuoju darbu. KREIPIAMASIS Į LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ

Aukštai vertindamas lietuvišką spaudą, LAIC stengsis palaikyti su ja kuoglaudžiausią ryšį ir tikisi, kad nuolatinis abipusis bendradarbiavimas bus visais atvejais naudingas. LAIC gerai supranta, kad tik per savo spaudos pritarimą galima tikėtis susilaukti visuomenės pritarimo ir paramos.

Sekanciose santraukose LAIC plačiau pakalbės apie savo sumanymus ir darbų planus ateičiai.

MANO PASTABOS

Rašo — Šiaurys

Prezidentas Rooseveltas pasirašė naktinių klubių bilių numazinimui jų taksavimo nuo 20 iki 30 nuosimčių. Pakelti ant naktinių klubių taksavimai nuo 5 iki 30 centų daug jų uždarė ir del tos priežasties valdžios pajamos labai sumažėjo.

Ant liepos 1-mos dienos, naktinių klubių taksos bus sumažintos nuo 20 iki 30 nuosimčių. Taipgi vyriausybės organai skelbia, kad su pradžia liepos vyriausybės skola pakils iki 260 milijonų dolerių.

Įsiveržimas sąjungiečių Europon, psichologiniai sudavė didelį smugį japonams, tai skelbia valstybės veikiantis sekretorius Edward R. Stettinius.

Tokis Stettinio pasakymas reiškia, kad juo greičiau Europos tautos bus paliuosotos iš jų pavergėjų tuo greičiau Azijos gyventojai atsipalaidos nuo juos slėgiančių japonų.

Kainų Administracijos Ofisas arba O.P.A., ant 10 liepos bandys sutvarkyti senų karų marketą, kad tokiu būdu užkirtus kelią pelnagaudiškiems biznieriams automobilių bizny. Kainų sukontroliavimas palies 1937 ir 1942 metų 6,000 automobilių modelius. Iki šioliai daugumas automobilių pardavėjų už čia pažymėtų metų išvažinėtus karus lupa nuo žmonių daugiau dolerių neg jie nauji kainavo. Ir

tas pelnagaudiškas išnaudojimas eina tikrai sinaudojant del susidėkaro aplinkybių.

New Yorkas, N.Y., želio. — New Yorko jos komunistų partija, pereitą mėnesį pati sikasavojo, suorganizma komunistų politinjungą. Dabar ta sąjunga rėjo konvenciją N.Y.,hattan Centre prie "gatvė" ir 8-tos Alėjos, sirinko 1,082 delegatbert Green, senios nistų partijos sekretpareiškė, kad šios kros uždavinto bus spauž Prezidento Rooseminuivą sekanciam Taipgi pastebėjo, kad butų bile kitas asmu nuotas ir išrinktas Roosevelto vietoje, tai gali prasitesti ilgau.

Mat, New Yorko jos komunistų partijos sekretorius, Gil Green, truputį kitaip apie Prez. Rooseveltą datūrą neg buvęs kintinės "Laisvės" redak Pruseika, kuris vienavo editoriale yra kad "Komunistai S. V. buvį pasieks tik Roosevelto lavoną."

Washington, D. C. lio 10. — Lenkų pirmininkas Stanislas kolajczyk, besitardamas Vašingtono vyriausdais, padarė įtaką kad rusai sutinką isu lenkų tremtine tartis ir rubežius sulig Kurzono linijos kant Lwową Lenkija, kitas iš Lenkijos rusų teritorijas, je gydytojas, kitus auk profesijon gvenimu moksle, de gime ty, gvenimo to ir širdi daugelis stotyju nie matyt ko alių, bet j netetas buv gas gyvent emė sau i rotas y rėjimo lab nikt moksliantanti ir i gvenim galima gi kly žmogi savamoks: savamok pasauy.

NAUJOS ARDINANE GYDYTOJAS

(Naturalus Vaizdelis Iš Paprasto kasdieninio, Aukštosios Škotijos, katalikų gyvenimo).

Rašo J. BUTKEVICIUS

XI
— "Su pagalba kunigo", — ištarė dramatiškai šnypdamas jis. — "Taip!" — Aš galiu įkopti į jūsų nekaltumą ir širdies gerumą. — Tas tiesa! Bet štai kame yra dalykas:

— "Štai, ten Ardinane, yra gydytojas: Jis, duokim sau, buvo pašauktas, pas mirštantį ligonį. Kunigas, jau pirmiau pas jį apsilankė, ir suteikė ligoniui visus Paskutiniuosius Šv. Sakramentus, ir atskaitė visas prie mirštančiųjų maldas; tačiau laiku pribuvęs pas jį gydytojas, — pagelbėjo ligonį, ir jis nemirė. Kunigas paliko labai už tai supykęs; jis butų to jau nedovanojęs! — Jis butų padavęs gydytoją teisman, kad jam už akių užlindo, — ir gydytojas, kaip ir aš pats, už tai butų buvęs ir iš šio distrikto prašalintas!... — Dabar labai lengvai Tamsta gali matyti ir suprasti, kodėl laiku, aš Tamstai laivelį nebegalėjau pataisyti, nuvežti Tamstą, ponas gydytoju, pas ligonį. — Tamsta turite būti už tai man dėkingas, kad aš taip pasielgiau! — Tikėkite manimi!..."

Jis buvo pradėjęs dar daug ką panašaus gydytojui pasakyti, tačiau gydytojas dėlei verdančių didelių piktumo savo galvoje minčių, — visiškai nebeuorėjo jo klausyti. Laivelis dabar normaliai plaukė savo keliu, ir perplaukęs milžinišką ežerą, — įėjo siauran vandens ruoštan, kuris baigėsi Ardinane prieplaukėleje. Dr. Simpson girdėjo kapitonu balsą, ir pats mechaniškai jį atsakinėjo. Kaip ten bebūtų, — o kraštan išlipęs, — Dr. Simpson labai nuosirdžiai už kelionę kapitonui ir jo padėjėjui padėkojo, ir pažadėjo nieko nepasakyti už blogą, kas kelionėje tarpe jų dviejų tik buvo kalbama.

Jis jau buvo lygiai pusę kelio nuo prieplaukė-

lės aukštyn iki savo namų atėjęs, — kai pažvelgęs pirmyn, — staiga jis pamatė kunigo statulą, žemyn priešais jį ateinančią. Dabar jo piktumas ir nepasitenkinimas, pakilo iki pat savo aukštumo viršūnės, paskui kurį sėkė mandagios rūšies baimė, ir naturalus iš tos scenos paeinantis susitraukimas. Jis pažvelgė žemyn palei savo kojas, norėdamas, kad kunigas jo nepastebėdamas, pro šalį praieitų, ir kad pagaliau, — jis jo tik neužkalbintų ir nieko jis pats apie kunigo susitikimą, visiškai nežinotų.

Tačiau dvasininkas, tarsi iškalno visa žinodamas, — staiga išrišo tą painų jo klausimą, at-sargiai ir apsvarstytai, jam už akių užeidamas, jį sustabdyti, ir su juo tuo reikalu pasikalbėti.

— "Jeigu neapsirinku, — tai Tamsta, pone, ar tik nesate Dr. Simpson?"

— "Taip, taip, Tėveli! — patvirtino gydytojas.

— "O aš, matote, esu kun. Jonas Mellon, — vietinės katalikų parapijėlės klebonas.

Dr. Simpson pažvelgė į smulkų, šiek tiek jau pažystamą jam dvasininko veidą, su tamsiais antakiais, po kuriais slėpėsi pilkos, simpatingos jo akys. Nuosirdus dvasininko nusišypsojimas, baigėsi tuo, kad gydytojas, veik be jokio tikslo ir prasmės, tačiau gana nuosirdžiai ir simpatin-gai, suspaudė ištiestą jam dvasininko ranką.

— "Kaip matyti, aš buvau Tamstai ant kelio?!" — kiek susirupinęs, paklausė jo dvasininkas.

— "Kas jums! Gi kas dėlei saves paties, — tai atvirai Tamstai, Tėve, turiu prisipažinti, kad buvau suvisu bergždžioje kelionėje, pakviestas pas poną Antaną Fergusoną."

lėję jam padėti... — Tą aš tikrai žinau! — Tikėkite manimi!..."

— "Kad aš jau ir nebeapsėčiau jį gyvą rasti!?" — Šurpiai, išmetinėjančiu tonu, atsakė jam Dr. Simpson.

— "Ne! — Prašau Tamstą visai netikėti j tai... — Jūs, galėjote, jį ir gyvą rasti; — vistiek! — kas kad" — ištarė dvasininkas, išplėsdamas buvusiais suspaustas savo rankas, lig kaž ką slėpdamas.

— "Kaip ten bebūtų buvę; — tiek to! — Bet pasakykite, man, gerbiamas Tėve, taip ten galėjo būti, kad Tamsta galėjote pasiekti ligonį, šeštadienio rytą, kuomet prieplaukėleje neatsirado nė vieno žmogaus, kurs butų galėjęs mane ten pris-

tatyti anksčiau, negu kad pirmadienį?" — damas savo tiriantį žvilgsnį, ir įbėdamas akis į pašas dvasininko akis.

Pašlos, simpatingos, dvasininko akys, nė nesubangavo.

— "Aš, Tamstai, pone gydytoju, visai pasakysiu. Buvo taip: — Aš atsiėkiau ketvirtos valandos rytą; vienas žmogus j mane tris mylias kelio prie krašto. Iš ten septynias mylias pėsčias, iki vieno užkaimo venimo. Aš žinojau, kad jis turi arklį, — ir bejodamas šešiolika mylių kelio, — per kalnus ir — laimingai pasiekiau ligonį..."

Bus daugiau

Ar Nori Gyvent 100m.

Jeji taip, tai įsigyk naujai išleistą knygą

GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAISTŲ

Knyga susideda iš 170 pusl., kuriuose aprašo kaip prailgti amžių

Ji duoda!

DOVANAI Prie Am. Lietuvio Prenumerat

Amerikos Lietuvio prenumerata Sv. Valstijoje

GAUK VIENĄ NAUJĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SKAITINĮ IR PRISIŪSK \$2.50; ir už tą Tamstos pasidaravimą Tamstos pasiūsta viršminėtą knygą DOVANAI, iš kurios Tamsta kaip prailginti savo amžių iki 100 ir daugiau metų.

Amerikos Lietuvio prenumerata \$2.50 metam; \$4.00 Dviem Metam.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Worcesterio Naujienos

KLUBAS PIRKS KARO BONŲ UŽ PENKIS TUKSTANČIUS DOLERIŲ

Lietuvių Piliėčių klubas ren- gia vėliavos dieną, sekmadienį, liepos 9-tą dieną, savo vasarna- my, Davis Way, prie Quinsiga- mond ežero. Bus iškelta Jungtinių Valstijų vėliava ir bus patri- otiškos iškilmės. Dalyvauja miesto valdininkai ir aukšti ka- ro pareigūnai. Bus parduoda-

ma 5-tos Paskolos Karo Bonai. Tąja proga, klubas nutarė pir- ki Karo Bonų už penkis tukstan- čius dolerius. Klubiečiai turėtų tą dieną gražiai atžymėti ir skaitlingai dalyvauti vėliavos pakėlimo iškilmėse ir kiek gali- ma kuo daugiausia pirkti karo bonų. Apie patį programą bus pranešta vėliaus. A. J.

KVOTIMAI DEL KANDIDATŲ Į WEST POINT IR ANNAPOLIS

Liepos 29-tą, 1944 metais, bus laikomi įžengiamieji kvotimai per kongresmoną Holmes, tiks- liui išrinkimui viršininkų ir pa- vaduotojų kandidatų imti galutinus įstojimo kvotimus užpildyti dvi vietas West Point, ir vieną Annapolis, del vasarinių į- stojimų 1945 metais. Nors am- žius nėra apribotas dalyvauti šiuose įžengiamuose kvotimuose, bet kandidatai turi būti tarp 17 ir 22 metų del įstojimo į West Point ir 17 iki 21 del An-

napolis. Liepos 29-tos dienos kvoti- mai yra del 4-to Kongresinio Distrikto gyventojų ir bus lai- komi Bostono ir Worcesterio paštuose. Malonėkite pranešti kuri vieta patogesnė del kvoti- mų. Jeigu esate suįdominti pa- siuskite vardą, adresą ir gimimo datą ne vėliau birželio 25-tą dieną, sekančiu adresu: Con- gressman Pehr G. Holmes, Room 1108 House Office Building, Washington, D.C.

PAGERBĖ ANDRIŲ IR MARGARIETĄ KEBLINSKUS

Andrius ir Margarieta Keb- linskai buvo pagerbti sekmadienį, birželio 18-tą, minint savo 40 metų sutuoktūvių sukaktu- ves. Jų dukters ir žento namuo- se, Shrewsbury, Mass., pas Juo- zapiną ir Archie Golembeskus, buvo suruošta puota. Ponia Ani- elė (Keblinkaitė) Flynn pagel- bėjo poniai Golembeskienė. Giminės ir artimesni draugai dalyvavo pagerbime ir apdova- nojo jubiliejantus brangiomis dovanomis. Ponų Keblinkų ves- tuvės buvo Stevenston, Škotijoj. Andrius ir Margarieta Keblink- kai gerai žinomi tarp Worcesterio, kaip pavyzdingi žmonės,

kurie rūpinasi apie savo tautą, ir dalyvauja kuo daugiausia tarp lietuvių. Ponų Keblinkų šeima: Saržentas Juozas A. Keblinkas, pirmiau reporteris del Worc. Telegram and Evening Gazette, paskui su Boston Globe, dabar randasi Camp Davis, N.C. ir tenais rašo del AAA Barrage, ginkluotųjų Jėgų, laik- raščio; Štabo saržentas Jonas Keblinkas, kur yra su Inžinierių Batalijonu kur nors Pacific jurose; prieš įstojimą kariuome- nėn, prieš keturis metus, įsiai- lankė Massachusetts State kole- gija; Juozapina Golembeskienė, dukterė; Anielė Flynn, kita duk- tė; ir dvi anukes.

Vieša Padėka

Už surengtą mums puotą, ge- gužės 21-ą dieną, paminėti 30 metų vedybinio gyvenimo su- kaktuves, reikiame padėką se- kantiems: ponui ir poniai Kriaučeliam, Raukčiam, Mitrikam, Pajaujam, Krasinskam, Šablins- kam, Mažeikam; V. Česnai, Juo- zui Pupkai, Juozui Kamanduliui, Ievai Danilieni, Antanui Janu- šioniui, Kleofui Zurlui; Jonui ir Onai Dirveliam ir panelei Julei Rogliutei už dainas ir muziką. Dekavojam sekantiems už pagel- bėjimą dirbti tą vakarą: poniai Kasperienė, poniai J. Kasperie- nei, Justinai Yackienei, Elenai Kriaučelytei, p. Tamkieni, po- nam Ambrózams, ponam Jaku- toniams. Labai ačiu visiems už pasakytus malonius linkėjimus ir visiem kurie dalyvavo tą va- karą; už suteiktas dovanas taip- gi. Tas viskas pasilikus mūsų širdyse per ilgus laikus. Jonas ir Malvina Dvareckai

Worc. L. Biz. ir Prof. Benkietas

Birželio 15-tą, ketvirtadienio vakare, Putnam - Thurston res- taurane, Mechanic gatvės, Wor- ceesterio Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Sąjunga surengė savo metinį Benkietą. Benkie- to tikslas buvo pagerbti adv. C. Tamulionį, kurs dirbo del šios organizacijos geroves per astuo- nius metus ir sykiu buvo jos pirmininku. Šio bankieto rengi- mo komisijon įėjo: Jonas Ba- činskas, Motiejus Čirvinskas ir Stanislovas Bužas.

Svečiai buvo Probate teismo registratorius Donohue, magi- kas Glaston, J. Kupstis su savo draugu, iš Bostono. Adv. C. Tamulionis, Ambrozėjus Blažys, ponias Nevis, ponias Danilienė ir daug kitų viesnių. Visi, kurie atsilankė, praleido labai įdomų, linksnų ir malonų vakarą. Rep.

RADIO

Lietuvių Radio Korp. progra- mas per stotį Worl, 950 kilo- cycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte sekmadienį, birželio 25-tą, bus sekantis:

- 1). Muzika. 1). Dainininkė Akvilė Šiaurietė iš Dorchesterio.
- 2). Pasaka apie Magdute.
- 3). Po programai prašome para- šyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lítuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass., prane- sdami savo įspūdžius.

CHARRON RADIO CO.

ELECTRINIAI **PILNAS**
Radio **Radio** **Naminų**
Peciai **Peciai** **Rakandų**
Planai **Planai** **Pasirinkimas**

20 Trumbull Street,
Worcester, Mass.

"APSIDRAUSKITE ŠIANDIEN — UŽTIKRINSITE RYTOJŲ"

Visoiks Apdraudos Rušys **ZEMAITIS ir GRIGAITIS**
38 Providence gtvės
Worcester, Mass.
Tel 4-6480

18 MILIJONŲ TAKSŲ MOKĖTOJŲ GAUS DALĮ PINIGŲ ATGAL

Joseph D. Nunan, Jr., Internal Revenue komisisionierius paskel- bė, kad vienas milijoninis 1943 metų individualus taksų sugra- žinimas buvo padarytas šią sa- voite. Tačiau jis perspėjo taksų mokėtojus, kad dar reikės kelių mėnesių, kad išsiuntinėti liku- sius 1943 metų taksų perviršius. Kiekvienas gražinimo čekis taksų mokėtojo Treasury Depart- mento apylinkės mokėjimų įs- taigos bus išsiunčiamas kaip galima greičiau.

Akiivaizdoje didžiulio užkla- simų iš taksų mokėtojų skai- čiaus teiraujantis, kada jie gali tikėtis sugražinimo, komi- sisionierius Nunan padarė sekan- čius pareiškimus:

Yra apskaičiuota, kad maž- daug 18,000,000 taksų moki- tojams priklausau gražinimai nuo jų permokėtų 1943 metų pajamų taksų. Musų pareiga ir noras yra gražinti tuos įmokėjimus kaip galima greičiau.

Pirmiausia buvo atkreiptas dėmesys į karo Jėgų narių reikalavimus. Dabar dideliais skaičiais pradėta gražinti ci- viliams. Kadangi kiekvienas gražinimas bus siunčiamas kai tik bus pa- ruoštas, dėlto taksų mokėtojai nėra jokio reikalo koresponduo- ti. Tuo atveju, jei taksų moki- tojas išsikėlė iš to adreso, kuris buvo padoatas ant taksų blanko, jis turėtų pasiųsti pranešimą apie adreso pakeitimą Collector of Internal Revenue tai įstai- gai, kuriai pasiūtė taksų blan- ką, nurodant ne tik savo senąjį bet ir naująjį adresą.

Joseph D. Keenan, War Pro- duction Board Labor Production vice-pirmininkas kreipėsi į A- merikos karo darbininkus kad padigubinti jų pastangas, kad atlikt bendrą karo gamybos pla- ną, kuris iki metų galui reika- lauja 10 procentų daugiau ga- mybos virš dabartinės. Kalbė- damas per Education Institute prie Indiana Universiteto Bloom- ington, Ind. penktąsias metines, WPB pareigūnas pasakė, kad "šis gamybos greitis išbandys vyrų ir moterų sielas visur" ir "reikės mėnesius sunkaus dar- bo ir visišką pasirošimą atiduoti viską, ką mes turime savyje geriausia, nežiurint visų sunku- mų."

Mr. Keenan suteikė fak- tus, kaip įrodymą milžiniškų kiekių reikalingos amunicijos dabartiniame kare:

Praėjusiame kare, artileri- jos vienetas buvo gaminamas kiekvienam 1,100 kareivių, kai tuo tarpu dabartiniame ka- re artilerinis vienetas gami- namas kiekvienam 46 ka- reivių. Perkelti vieną apginkluotą divizioną užjurin, reikia ma- žiausia 15 liberty laivų, pa- pildomai prie laivų pergaben- ti pulkam. Daugiau išteklių buvo rei- kalinga vien tiktai Šiaurės Afrikos kampanijai, negu praėjusiam kare buvo trans- portuota. Palaikyti Flying Fortress ore yra reikalinga vieno tono ga- zolino į valandą.

komentuodamas dėl fak- torių, kurie trukdo karo gamy- bą, WPB pareigūnas pasmerkė aukštą skaičių nelaimingų atsi- tikimų pramonėje, kas smarkiai mažina darbo išteklius. "Suža- lojimais nustojama 5 kartus daugiau darbo valandų, negu laike streikų", jis pareiškė, ir apskaičiavo, kad "išlyginus ne- sanitarines ir nesaugias sąlygas karo pramonėje" maždaug 900, 000 darbininkų armija prisidėtų į pramonės eiles. Jis pabrėžė, kad pagerinimai sveikatos ir saugumo sąlygų taip pat "turė- tų didelio efekto sumažinimui darbo apleidimo ir kitų priežas- čių, kurios trukdo darbo produ- ktinumą."

Daugiau moterų turi būti į- trauktos į karo produkciją, Mr. Keenan pasakė, tose vietose, kur kitų darbininkų nėra. "To- kiais atvejais, mes turime būti tikri, kad atitinkamos sąlygos bus sudaromos vaikų priežiūrai, ir kad krautuvių valandos taip sutvarkytos, kad normalus dir- bančiųjų moterų gyvenimas bu- tų kiek galima mažiau trukdo- mas." Jis dar pridėjo, kad WPB Office of Labor Production šta- bo nariai, lygiai kaip ir kitos vy- riausybes agentūros, yra pasi- ruošusios padėti išrišti tokias problemas.

Office of War Information bu- vo pateiktas raportas apie pa- liuosavimą šio karo veteranus ir kas yra daroma juos įtaisyti ci- viliniuose darbuose. Šis rapor- tas buvo paremtas informacijo- mis, gautomis iš United States Employment Service of the War Manpower Commission; Vete- rans Administration; Selective Service; Kariuomenės; Laivyno ir Office of Vocational Rehabili- tation Training, Federal Security Agency.

Raporto svarbiausios ištrau- kos: Paliuosuojami, šio karo vete- ranai stoja dirbti pramonėje ma- ždaug po 70,000 per mėnesį. Dau- gumas jų eina dirbti karo dar- bus.

Per 1944 metų vasario ir ko- vo mėnesius daugiau kaip 74, 000 šio karo veteranų gavo civili- us darbus, kuriuos jiems paru- pino USES.

Veteranai ieško kitokių dar- bų, negu kad turėjo prieš įsto- dami į karo tarnybą. Tiktai 25 procentai dabartinio karo vete- rano, paliuosuotų per ligonines nuo gegužės 1 d., 1940 metų, iki dabar, buvo sugražinti darbams, kuriuos turėjo prieš stodami į karo tarnybą.

Daugiau paliuosuotų šio karo veteranų stojo į karo pramonės darbus, negu liko ligoninėse vete- rano priežiūroje ar sugrįžo į senuosius darbus. Pagal gegu- žės 31 d., 1944 metų, duomenis, Veterans Administration išlaikė 118,839 šio karo veteranų invali- dū pensijomis.

Pagrindinės garbingai paliuo- suoty ar garbingomis aplinkybė- mis iš kariuomenės paleistų, vete- rano teisės lieka nepasikeitū- sios: (1) teisė palaikyti savo se- nąjį darbą, jeigu jis to nori ir prašo jo; (2) teisė į medicinos priežiūrą, ligotumo pensiją, ir gauti atnaujintą profesinį ap- mokymą, ir (3) teisė į pagalbą gauti naują darbą.

Worcesterio Draugijų Draugijų Pranešimai

SV. JURGIO DRAUGIJOS pik- nikas gerai pavyko birželio 11-tą dieną, Maironio Parke. Iš pat- rymo oras buvo nelabai patogus, bet po-pietų oras pasidarė labai tinkamas ir pradėjo rinktis draugijos nariai ir svečiai. A- pie 3-čią valandą, jau buvo par- kas pilnas publikos. Apie ket- virtą valandą, atvažiuo Vincas Greska ir Vincas Parulis, abudu šios draugijos nariai ir svarbūs biznieriai. Juodu prisidėjo su duosnia auka ir patys visus at- silankiusius pavašino. Mes Sv. Jurgio draugijos nariai nepa- mirsime atsilankyti į jų užei- gą. Draugija reikiama abiem šir- dingiausi ačiu už tokią užuo- jautą, teipgi visiems už atsilan- kymą. Ačiu teipgi visiems ren- gėjams, aukotojams ir visiems darbininkams. Draugijai liks ce- ro pelno. Dar kartą, draugijos vardu, širdinkai ačiu visiems.

A.V. Dailida, pirm.

KLUBO VASARNAMY prasi- dės šokiai sekančio šeštadienio vakare, birželio 24-tą dieną. Mėgstantieji šokti atvažiuokite praleisti laiką linksmai, vienoje iš gražiausių vietų prie Quinsig- amond ežero. Čia vasarą pučia vėjus vėjas ir atgaivina visus, kurie iš karšto miesto atvažiuo- ja praleisti laiką. A.J.

LIETUVAI REMTI draugijos susirinkimas bus sekantį antradienį, birželio 27-tą, vakare. Draugijai atstovai ir nariai ma- lonėkite dalyvauti, nes yra la- bai daug svarbių reikalų aptart. A.J.

SV. PETRONELES DRAUGI- JA rengia išvažiuovimą, birželio 25-tą dieną, Maironio Parke. Kviečia visus atvažiuoti ir link- smai laiką praleisti. M.K.

Moterų S-gos Pikni- kas Šį Sekmadienį

L.R.K. Moterų Sąjungos 69ta kuopa rengia savo metinį paren- gimą, sekmadienį, birželio 25-tą, šiais metais, Aušros Vartų pa- rapijos darže. Visos narės ragi- namos prisidėti aukomis ir dar- bu ir paremti šį parengimą. Vi- si Worcesteriečiai kviečiami nuosirdžiai dalyvauti. E. Zakarienė, pirm.

Leit. Povilas Jankauskas

PASIDAIRIUS PO WORCESTERIŲ

Tarpe daugelio Worcesterio lietuvių jaunuolių, kurie tarnau- ja S. V. ginkluotose jėgose ir yra verta pastebėti, kad lietu- vių kariuomenėje tarnaujančių yra nemažai karininkų, kaip lie- tuviai sako—oficierių. Tarpe to- kių yra ir Worcesterio lietuvi- ūs gerai žinomas jaunas vaikas Leit. Povilas Jankauskas. Leit. Povilas Jankauskas yra tipiškas lietuvis, budamas Washingtone jis neretai ir gana drasiai pasisako, kad jis yra lie- tuvis, ir pas jį netruksta dra- sos ir energijos, pasakyti: kad Lietuva turi but Nepriklausoma.

Povilas Jankauskas nors jau- no amžiaus, bet jau yra lankęs ir baigęs net kelis karo kursus. Kas liečia laivyno mokslą; pir- miausiai jis baigė Classical High School, Worcester Polytechnic Institute, Rhode Island State College, mokėsi Notre Dame U- niversitete, Navy Ordinance School, Washington, D. C.; Of- ficers Fire Control School, Washington, D. C. ir vėliaus York Power Drive School.

Is viso kaip matome Povilas su mokslu labai artimas ir turi ta- lentą bei gabumus. Yra rimto pamato manyti, kad neužilgo Leit. Povilas Jankauskas iš an- tros karininko laipsnio bus pakel- tas į aukštesnį rango karininko laipsnį. Jo aukštas išsilavini- mas technikoje, jam žadą gražų rytojū. Linkėtina jam to atsiekti.

Leit. Povilo Jankausko tėvai pp. Povilas ir Amilija Jankau- kai gyvena 6 Whitney St., Wor- cester, Mass. Laiks nuos laiko Leit. Povilas, jų sunus, aplanko savo tėvus ir pažystamus. Kal- bant apie jo atsilankymą Wor- cesterin, vėta pastebėti, kad Povilas aplanko įvairias lietu- viškas įstaigas, kaip tai Wash- ington, D.C., New Yorke, ir kit- ur. Worcesterio lietuviams ir ypatingai jo tėvams, jis yra pa- vyzdingas čia gimęs lietuvis. Rep.

Trumpos Žinutės

Marijona Antanavičiūtė, kuri šį pavasarį baigė Komercijos auk- štesnę mokyklą, išvyksta į Chi- cago, į Sv. Kazimiero vienuoly- ną. Ji baigė Sv. Kazimiero pra- dine mokyklą, 1941 metais. Bir- želio 1-ą dieną, jos mokyklos draugai surengė išleistuves. Sv. Kazimiero mokyklos salėje.

Jurgis Kuzmickas, Jurgio ir ponios Kuzmickų sunus, išvyko tarnauti J.V. Laivyne, birželio 13-tą dieną. Jisai baigė Sv. Jo- no aukštesnę mokyklą, šį pava- sarį.

Jurevis Pranas Laugalis par- vyko namon atostogauti. Jisai kariavo net Naujoj Caledonijoj.

Juozas Bačys, Juozo ir Onos Bačių sunus, 69 Uxbridge gat- vės, įstojęs į Armiją dabar moki- niasi Camp Shelby, Mississippi valstijoj. Pirmiau mokinosi Camp Croft, South Carolina. Ji- sai neseniai buvo parvykęs atos- togomis į Worcesterį.

OFICIALIUS SUBVENCINIS TUVIŲ AMERIKOJŲ DAKTARAS
Kasimir S. Michalek
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val.
Išimant Sekm. ir Šv. A.
TEL. 5-8562

Dr. Eugene R. ...
Praneša Apie Atidarymą
Medicinos Ofiso
135 MILLBURY GATVĖS
WORCESTER, MASS.
Ofiso valandos nuo 10-11
2-tros po-piet; nuo 7-8
9-tos vakarais
Telephone 3-6771

Edward Vanover
PACKAGE STORAS
Užtikinkite Visokius Alkoholi-
Gėrymus, Lietuviškus Vėda-
Dėginius, Vyną ir A.
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 4-4411

LAINER CLEANSE
● GERAS DARBAS
● GREITAS PATARNAVIMAS
● ŽEMOS KAINOS
Dial 5-528
73 Green St.

Sanitary Shirt Laundry
SANITARIŠKA MAJORA
SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DRAUGAI
Pilnas Skalbyklos Pasaulyje
Skalbiam, prosiame ir ma-
marškinius; uniformas, pa-
ir virtulinius drabužius, su-
tesnius daiktus.
MARJONA MAJORA
MARJONA MAJORA
Darbas Gvarantavimui
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY STREET
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling
P. YESSELINKAS
Sodas Ištirbinytas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame
ALE ir 15 kitokių sodų

VICTOR PR...
Lietuvius General
KONTRAKTORIAI
Atliekam Visokius
Dažytojas - Patalpoms
15 VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-4411
27 Grand St., Worcester
Lic. No. 8035

AKINIŲ
20 Metų Patyrimo
The EYEGLASS Shop
V. J. WADOWSKI, Optikerius
10 MILLBURY GATVĖS WORCESTER
Atidaryta Vakaraus — Dial 8-8051